Årsmelding 2013 - 2014

Kirkens SOS i Norge

NYTT NUMMER!

22 40 00 40

Kirkens SOS

Kirkens SOS. Vi er her. Alltid.

Kirkens SOS er Norges største døgnåpne krisetjeneste på telefon og på internett. Vi har drevet krisetelefon i Norge siden 1974, og krisetjenesten via internett siden 2001. Kirkens SOS er et selvmordsforebyggende tiltak.

Vårt utgangspunkt: Kirkens SOS ønsker å fremme livsmot og håp i møte med mennesker i følelsesmessige og eksistensielle kriser. Vi tar utgangspunkt i at alle mennesker har lik verdi og ønsker å møte dem som tar kontakt med en respekt som bekrefter innskriver og innringers menneskeverd.

Særpreg og verdier: Særpreget ved Kirkens SOS er frivillige medmennesker som lytter og som møter alle som tar kontakt med åpenhet og respekt. Kirkens SOS ønsker å være en krisetjeneste preget av tilgjengelighet, der det alltid er noen når man trenger det, og hvor man også kan være anonym. Det er et mål at alle som kontakter Kirkens SOS skal kjenne seg anerkjent, bli møtt med omsorg og innlevelse, og oppleve seg styrket gjennom samtalen.

I 2014 besvarte vi i underkant av 178 000 henvendelser på telefonen, og i 2013 var tilsvarende tall 173 000. På SOS-chat hadde vi en økning fra 5464 samtaler i 2013 til 6940 samtaler i 2014. Vi besvarte også flere SOS-meldinger i 2014 enn i 2013 – 7135 mot 6436 i 2013.

Noen av dem som kontaktet Kirkens SOS tenkte på å ta sitt eget liv, andre var usikre, ensomme, syke eller redde. Alle trengte noen å snakke med der og da, noen å dele tankene og følelsene sine med.
For noen mennesker var vi livsviktige, for andre var vi de første som lyttet uten å dømme og for andre igjen var vi stemmen som trengtes for å dempe angsten.

Vi er her. Alltid.

2014 – et spesielt år

2014 ble et spesielt år for Kirkens SOS i Norge. Da var det tid for tilbakeblikk, ettertanke og takknemlighet.

I 2014 markerte vi 40-års jubileum. Det var allerede gått 40 år siden Hans Christian Lier startet opp Kirkens nattjeneste. En fremsynt og visjonær mann med ideer som da var nye og grensesprengende. Ikke bare hadde han ideen, men han hadde også pågangsmotet til å iverksette og realisere den.

Det er også viktig å se den betydelige rollen Kirkens Bymisjon hadde i en tidlig fase for Kirkens SOS. Kirkens Bymisjon kom tidlig inn, så det unike i konseptet og tilbød både lokaler, mennesker og kapital. Sett ut fra datidens diakonale virksomhet fremsto Kirkens SOS som både annerledes, nytenkende og djervt. Vi som i dag har ansvar for virksomheten og daglig ser betydningen og verdien av arbeidet som har vært gjennomført for å iverksette og utvikle Kirkens SOS, har dyp takknemlighet til mange - men spesielt Lier og Bymisjonen.

Når dette er sagt er det viktig å raskt fremheve takknemlighet og glede over det som virkelig har vært bærebjelken i Kirkens SOS gjennom alle disse 40 årene - de mange frivillige medarbeiderne. Det som gjør Kirkens SOS annerledes og unikt - og alltid har gjort det - er at innringer møter et medmenneske. Som jeg har sagt og skrevet flere ganger før, i dag er det jeg som svarer deg på telefonen, men i morgen er det kan hende omvendt. Fra både innringere og fagmiljøet understrekes betydningen av at det ikke er nok en tjeneste med "eksperter". Alt godt sagt om spesialist-tjenestene innenfor psykisk helse og viktigheten av disse, men med all beskjedenhet tror vi Kirkens SOS er et viktig supplement for mange mennesker. Et supplement som utgjør en reell forskjell for mange mennesker - helt konkret. Vi er alle amatører når det gjelder å mestre livet. Heldigvis er det slik at vi kan hjelpe hverandre.

I et jubileumsår hvor man stopper opp og ser tilbake er det også tid for å se fremover og stake ut veien videre. Landsmøtet i 2013 var forutseende og besluttet å begynne et arbeid med å se kritisk på organiseringen av Kirkens SOS. Landsstyret oppnevnte medlemmer til et organisasjonsutvalg som etter å ha arbeidet ett år, fremla sin innstilling og sine forslag til forandringer, rett før jul i fjor. En innstilling som først og fremst tydeliggjør hva utvalget anser som er avgjørende forutsetninger for at virksomheten skal kunne eksistere, men som også drister seg til å foreslå alternative måter å organisere virksomheten på. Dette for enda bedre å kunne møte nye utfordringer som vi vet kommer. Nå er det opp til landsmøtet 2015 å drøfte denne saken og fatte kloke og modige vedtak som kan bidra til å gjøre Kirkens SOS til en virksomhet som i mange tiår fremover kan fortsette å være tilgjengelig og relevant for mennesker som strever med livene sine, spesielt for dem ikke ser hvordan de kan holde ut en eneste dag til.

Trond Solvang, styreleder

40 år med leting etter lyspunkt

Det er med stolthet og ydmykhet
at jeg ser tilbake på nok ett år i Kirkens SOS.

Enda ett år der vi har stått på livets side og lett etter lyspunkter sammen med alle de som ringer og skriver til oss for å fortelle om livene sine på godt og vondt. Enda et år der vi besvarer flere henvendelser enn året før og med stolthet kan si at vi var tilstede. Døgnet rundt, hver dag.

2014 var et jubileumsår. Det var 40 år siden Kirkens SOS for første gang løftet av røret og tok imot samtaler i natten. Det har vært 40 år med sannferdige samtaler og modige møter. 40 år i en verden som er både god og grusom. 40 år med fortellinger fra folk flest, om kamper som oppleves tapt, men også om de som er vunnet. Historier om lettelsen ved å komme ut av en depresjon, om befrielsen ved å kunne puste igjen og gleden over å ha valgt livet tross alt. 40 år med frivillighet. 40 år med erfaringer som er gode å ha i ryggen når vi ser fremover.

Hver dag snakker Kirkens SOS med mennesker om livet, om døden og alt som er i mellom. Vi spør om de vondeste tankene og lytter når vi får dem fortalt. Frivillige i Kirkens SOS vet at alle mennesker har kunnskap om å ha det vondt på en eller annen måte. At alle kan oppleve at livet stopper opp, og det er vanskelig å leve. Når det stopper opp, så har du enten noen ting som du kan gripe fatt i, eller så har du ingenting, og de fleste leter da etter noen mennesker de kan holde i. Det krever noen ganger alt hva man har å fortsette å høre til livet. Dette vet vi, og noen ganger får vi være de menneskene som blir grepet etter.

Smerte, sorg og ensomhet diskriminerer ikke. Det rammer alle. Er det noe 40 år som krisetjeneste har lært oss er det at det er helt normalt og ganske vanlig å ikke ha det bra. Heldigvis er det også vårt privilegium, etter 40 år, å vite og ha opplevd at håp og hjelp er like ekte, at helt vanlige mennesker kan redde liv og at det kan skje ved noe så enkelt og samtidig vanskelig som å bry seg og tørre å være tilstede for hverandre. Det kan være nok å spørre noen om hvordan de egentlig har det. Å utføre vågestykket å sette livet i bevegelse igjen sammen med den som opplever at det står stille.

Når vi samlet sammen gjester, frivillige og ansatte for å feire 40 års som krisetjeneste, så var innringerne og innskriverne midtpunktene og fellesnevnerne for de ulike postene. Vi feiret alle som velger å finne noen å holde i, som orker å dele og gripe fatt. Vi feiret deg som ikke husket sist du var glad, deg som ikke lenger ser noen mening, deg som har mistet alt, deg som fortviler, deg som gråter, deg som tror det ikke finnes noen som bryr seg og deg som forsøker å holde ut og høre til – litt til – selv om det egentlig er helt umulig. Vi feiret og feirer deg som greier å bevege deg inn i livet, og alle de som holder hånda di på vei dit.

Med 40 år som krisetjeneste i ryggen, så har vi et fremtidshåp i Kirkens SOS om at ærlighet blir enklere, at livet blir litt bedre, at det blir greiere å spørre om hjelp og at det skal være forståelse for at det er helt vanlig å trenge hjelp. Livet er tross alt noe av det vanskeligste vi mennesker sysler med, og det er ikke å forvente at vi skal takle det helt alene hele tiden. Derfor finnes Kirkens SOS. Alltid.

Lene Hopland Bergset, fungerende generalsekretær (frem til 1.mars 2015)

Nytt telefonnummer fra 3. mars 2015

For en tid tilbake ble det dyrere å ringe til 815-nummer, og dette var noe Kirkens SOS, på vegne av våre innringere, ikke kunne leve med. Etter å ha vært i dialog med Telenor om å senke kostnadene ved å ringe 815-nummer igjen, og innse at det ikke var et alternativ, ble det klart at det var tid for å bytte nummeret til Kirkens SOS sin krisetelefon.

Det har vært en lang prosess, med mange hensyn å ta og mange aktører involvert. Etter en anbudsrunde der fem telefoniaktører ble invitert til å komme med sine tilbud, endte vi opp med å velge en løsning fra Telenor. Dermed avslutter vi det gode samarbeidet vi har hatt med Intelecom, og ser spent framover mot et like godt samarbeid med Telenor. Det vi er veldig glade for, og som var det aller viktigste for Kirkens SOS, er at vi nå kan tilby krisesamtaler til en billig penge når vi nå går over til et vanlig fasttelefonnummer.

Kirkens SOS lover at det alltid skal være noen hos Kirkens SOS når du trenger det, men da er det også viktig at pris ikke blir en grunn for å ikke ringe. Som vi ser det har Kirkens SOS styrket tilgjengeligheten ved å gjøre det rimeligere å ringe, og gjort det enda enklere for mennesker i følelsesmessige eller eksistensielle kriser å ta kontakt med Kirkens SOS.

Vi vet at det koster litt å tørre å ta kontakt med oss – og når folk først våger skal vi gjøre vårt for at det er en rimelig pris å betale i kroner og ører. Derfor var det med glede og stolthet at vi presenterte vårt nye nummer 3. mars 2015!

Organisasjonsutvalget

Kirkens SOS har store visjoner, ønsker og håp om hva vi kan bidra med for mennesker som trenger oss. For å oppnå dette er det spesielt viktig for sammenslutningen å benytte hver ressurs vi har på best mulig måte.

I 2014 har et organisasjonsutvalg vurdert hensiktsmessigheten av måten Kirkens SOS er organisert på, og undersøkt om det vil være klokt å gjøre endringer. Organisasjonsutvalget har sitt utspring fra to vedtak gjort av delegatene på Landsmøtet 2013. Man vedtok et måldokument hvor det står at Kirkens SOS som sammenslutning skulle jobbe med å utvikle organisasjonen i henhold til blant annet bærekraftige ordninger, eierskap, lokalisering, og beslutningsstruktur. I tillegg vedtok også Landsmøtet 2013 å bemyndige Landsstyret til å utrede muligheter for økt samarbeid og organisasjonsutvikling. Disse to vedtakene utgjorde sammen grunnlaget for at landsstyret besluttet å sette ned et organisasjonsutvalget for å løse disse oppgavene.

Mandat for organisasjonsutvalget:

1. *På bakgrunn av dagens situasjon, vurdere hensiktsmessigheten av måten virksomheten er organisert på. Hvis konklusjonen blir at virksomheten bør endres,*
2. *skissere alternative modeller og tiltak som gir en bedre organisering av Kirkens SOS.*

Organisasjonsutvalget har bestått av:

- **Trond Solvang**
  styreleder i landsstyret i Kirkens SOS
- **Hildegunn D. Hermansen**
  avdelingsdirektør i Kirkens Bymisjon Oslo
- **Solveig Nordkvist**
  styreleder, Kirkens SOS i Agder
- **Magne Kjell Bjørge**
  daglig leder, Kirkens SOS i Møre og Romsdal
- **Karl Dag Bærug**
  nestleder, Kirkens SOS i Bjørgvin
- **Øivind Skjerve**
  fagsjef/seniorrådgiver, Virke Ideell

I tillegg hadde Håvard Slåttå, organisasjonsrådgiver ved landssekretariatet, rollen som sekretær/koordinator.

Blikket til utvalget har vært bestemt festet på utvalgets overordnede målsetning: *"Hvordan kan vi innenfor dagens økonomiske rammer organisere oss på en måte som legger til rette for å skape best mulig tjeneste for flest mulig mennesker. "*

Gjennom seks heldagsmøter i 2014 jobbet organisasjonsutvalget frem sin innstilling hvor de skisseres hva de mener vil være den mest ideelle organisasjonsstrukturen for Kirkens SOS i fremtiden. Denne ble overlevert landsstyret i desember 2014 og deretter sendt ubehandlet ut på høring i sammenslutningen.

På grunnlag av sitt arbeid kom organisasjonsutvalget med klare anbefalinger om at det tas tydelige grep i organisasjonsstrukturen. Hovedtrekkene i det de kom fram til er å øke satsningen på synlighet og inntektsbringende arbeid, gjøre tiltak for å øke robusthet og bærekraft ved det enkelte senter, skape mer rom for faglig utvikling, samt effektivisering og profesjonalisering av støttefunksjoner. Dette foreslår de å gjøre ved å styrke landssekretariatet og slå sammen til færre men sterkere og mer dynamiske lokale senter. I tillegg anbefaler utvalget å gjøre grep i beslutningsstrukturen for å gjøre denne mindre ressurskrevende og mer proporsjonal med ansvarsfordelingen i sammenslutningen.

Det er med spenning og forventning vi retter blikket framover. Hvordan skal Kirkens SOS se ut de neste 40 år? Fortsettelse følger!

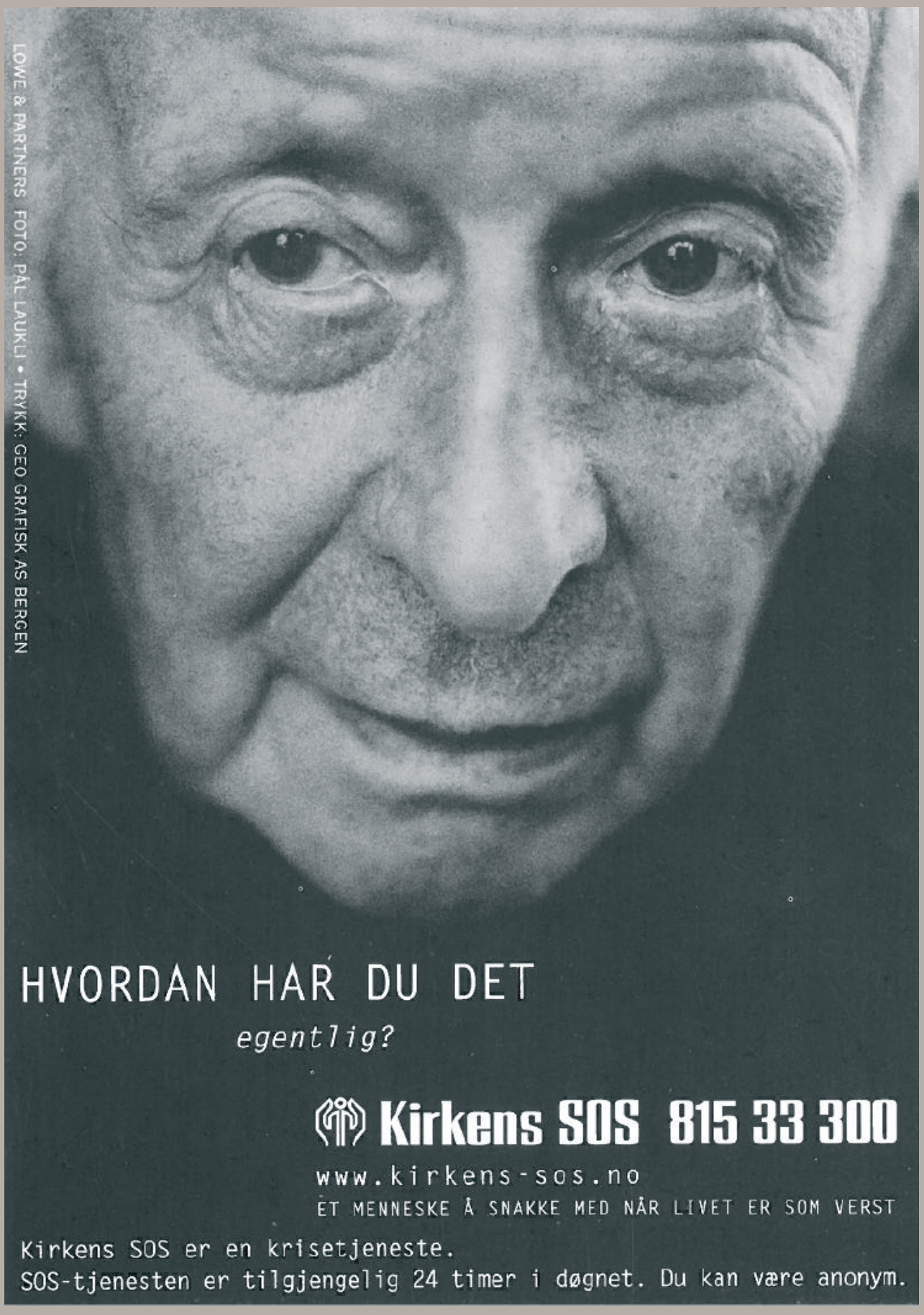

Reklame hentet frem fra arkivet i anledning 40-års jubileet til Kirkens SOS.

Kirkens SOS i Norge feiret 40 år i 2014

I 2014 var det 40 år siden Kirkens SOS ble startet av Hans Christian Lier. Dette ble behørig markert helgen 13. og 14. september

Lørdag 13. september inviterte Kirkens SOS Norge (Landssekretariatet) til fagdag i lokalene til Storsalen Menighet. Nærmere 100 deltakere hadde på forhånd meldt seg på fagdagen. Her fikk deltakerne ta del i en dag med variert program ledet av en tidligere SOS'er, Kåre Dag Mangersnes.

På programmet stod blant annet:

- **En samtale** med personer som har spilt en sentral rolle i Kirkens SOS´ oppstart og utvikling
- **Et engasjerende foredrag** om frivillighet fra prest, forfatter og programleder Sunniva Gylver
- **Et lærerikt foredrag** om selvmord og selvmordsforebygging fra spesialist i psykiatri og professor i psykiatri og suicidologi, Lars Mehlum
- **Paneldebatt** om selvmordsforebygging med deltagelse fra politisk, faglig og erfaringsbasert hold

Innimellom programpostene fikk publikum servert musikalske innslag fra Olle Holmgren, og fra Mikal Bohgard og Eli Wangberg som jobber ved Kirkens SOS i Oslo.

Søndag 14. september var det Kirkens SOS Oslo sin tur til å være vertskap for 40-års markeringen. Dagen startet med åpent hus som inkluderte omvisning og foredrag i lokalen til Kirkens SOS i Oslo. Etter et lite opphold var det duket for helgens høydepunkt: Jubileumskonsert i Jakobskirken. I stemningsfulle omgivelser fikk publikum servert musikalske godbiter som perler på en snor. Innimellom ble det også tid for flotte festtaler og hilsener. Kvelden ble deretter avsluttet med kaffe og kaker i kjelleren i Jakobskirken.

Kort oppsummert: En flott og verdig hyllest til 40-års jubilanten.

«Kirkens SOS er der alltid.
Lyttende medmennesker,
som er klar for å være noen lys for andre i et mørke.
Dere er viktige, hver og en.
Som stjerner på nattehimmelen,
når alt føles mørkt, både innvendig og utenfra.
For meg er dere veldig viktig,
og denne dagen i dag, er kanskje helt spesiell.
Jeg skulle aldri blitt 20...
Å velge livet er kanskje det viktigste jeg har gjort.
Flere ganger har jeg ringt Kirkens SOS og vært fortvilet
og uten å se verken håp eller noe lys...
inntil noen har tatt opp telefonrøret og sagt et "Hallo...".
Det er så godt etter en telefonsamtale.
Bare det at jeg kan være akkurat meg, og ingen andre,
og fortelle det jeg har på hjertet.
Og det at det er noen som møter meg, der jeg er,
det betyr mye.
Det betyr mer enn ord kan beskrive.
Dere er fantastiske.»

– tilbakemelding fra innringer

Tuntreet

På landsmøtet i Stavanger 2013 ble det bestemt at Kirkens SOS i Norge skulle søke å gjennomføre et to-årig forprosjekt for å finne ut om det er mulig å opprette et lignende tiltak som Maytree-senteret i London, i Norge.

Med støtte fra ExtraStiftelsen er forprosjektet nå godt i gang, ledet av Richard Klingspor. Landsstyret fungerer som styringsgruppe og i tillegg har Klingspor med seg en referansegruppe som representerer et bredt spekter av kompetanse og erfaring. Referansegruppen består av forfatter Berit Hoff, leder for Maytree-senteret i London Natalie Howarth, professor Lars Mæhlum, overlege Harald Brauer og prosjektleder Richard Klingspor.

Hva er Maytree?
Maytree er et senter i London som tilbyr mennesker i akutt selvmordsfare et fire døgns opphold i ikke-medisinske og rolige omgivelser. De tilbys en alternativ tilnærming til forebygging av selvmord ved hjelp av en unik omsorgsmodell. Maytrees tilnærming kan karakteriseres som en kombinasjon av et tilbud om et tilfluktssted og et rom der gjesten kan utforske sin selvmordsatferd gjennom samtale og refleksjon. Dette utfyller, og gir en ny dimensjon til, tradisjonelle tjenester for mennesker i selvmordsfare. Samtidig samsvarer det godt med hvordan Kirkens SOS møter mennesker som har tanker om å ta sitt eget liv, samtale og refleksjon.

Maytree tilbyr en tillitsvekkende og ikke-dømmende tilnærming gjennom «befriending». Befriending innebærer å sette ord på tanker og følelser uten å sensurere seg selv. Befriending virker normaliserende og gjenskaper en positiv mellommenneskelig tilknytning som den selvmords truede ofte mangler eller har glemt.

Oppholdet begrenser seg til fire netter og gjesten kan ikke komme tilbake. Det er et engangstilbud. Opp til 4 gjester kan være på senteret samtidig. Prosessen rundt hvordan gjesten forlater stedet er derfor viktig. Avskjedsprosessen innebærer forberedelse gjennom samtaler, avskjedsbrev og en oppfølgingssamtale etter 2 uker.

Frivillige medarbeidere har en viktig rolle i relasjonen til gjestene. De har en normaliserende effekt og tilbyr trening i relasjonell interaksjon, noe som mange selvmordstruede har stort behov for. De frivillige gjennomgår seks ukers kursing og har en «fadder» når de er på vakt den første tiden, før de selv møter gjester på telefon, epost eller på senteret.

Maytree i Norge
Tuntreet er prosjektets og senterets norske arbeidsnavn. Oppretter vi Tuntreet i Norge, ønsker vi at det skal skje i tråd med de metodiske prinsipper som Maytree-senteret i London har. Dette er fordi det fungerer godt og er evaluert flere ganger med positivt resultat.
Sluttrapporten legges frem i oktober 2015. Denne vil inneholde anbefalinger og en prosjektoversikt med organisasjon- og finansieringsplaner.

"***My stay at Maytree was a turning point for me. It gave me new hope and strength to face the future. Every conversation I had during my time there provided insights into the things that had driven me to the verge of suicide and also helped me see a future for myself. Maytree was literally a lifesaver.***"
Mary (36), Maytree-gjest.

"***As a volunteer at Maytree I have met people with little hope and trust in life. It is beautiful to see how that can change, during a short stay here. It is challenging yet extremely rewarding process to be part of.***"
Susanne, Volunteer

Veiledning

På landsmøtet 2013 ble det vedtatt at det i kommende målperiode skulle fokuseres på, og jobbes med veiledning. Veiledning har vært en viktig del av Kirkens SOS fra starten i 1974.

Medarbeidersamling i Kirkes SOS i Telemark, april 2014

Det er nedfelt i normene våre at alle frivillige har rett til å få, og plikt til å delta i, veiledning. I november 2013 ble Richard Klingspor ansatt på landsekreteriatet, og 20 % av hans stilling var dedikert til å være veiledningskoordinator. Veiledningskoordinatoren har i løpet av 2014 vært de på besøk hos de fleste sentra, og har snakket med både veiledningsansvarlige, frivillige veiledere/ gruppeledere og frivillige medarbeidere.

Kirkens SOS i Norge har arrangert Veilederforum både i 2013 og 2014. Veilederforum er et samlingspunkt for veiledningsansvarlige i sammenslutningen, der vi i fellesskap jobber med kompetanseheving, erfaringsutveksling og samkjøring av veiledningen. I 2014 begynte Veilederforum arbeidet med å lage felles kvalitetskrav for veiledning i Kirkens SOS. Dette arbeidet fortsetter i 2015, og planen er at kvalitetskravene i løpet av året skal implementeres ved alle sentra. Kvalitetskravene en kvalitetssikring av veiledningen og de frivillige gruppeledere/veiledere, og ønsket er at disse kvalitetskravene skal være en hjelp og støtte til veiledere, gruppedeltakere og de veiledningsansvarlige på de ulike sentrene.

I desember 2013 ble håndboken «Veiledning på Kirkens SOS» gitt ut av Kirkens SOS i Bjørgvin med midler fra ExtraStiftelsen. Den har blitt distribuert til alle sentra og gir god innføring og forståelse for veiledningens rolle i Kirkens SOS.

Tredje runde av det nasjonale veilederprogrammet «veilederskolen» er i gang. Veilederskolen har med støtte fra Gjensidigestiftelsen tre nasjonale samlinger, der gruppeveiledere fra hele landet møtes, i tillegg til regionale samlinger mellom disse. Veiledningskoordinator på Landssekretariatet har deltatt ved planleggings- og evalueringsmøter sammen med styringsgruppen, i tillegg til å aktivt bidra på Veilederskolens nasjonale samlinger. Styringsgruppen for Veilederskolen består av: Magne Kjell Bjørge (KSOS Møre og Romsdal), Inger Stølan Hymer (KSOS Borg) og Hanna Pauliina Dyrendahl (KSOS Trøndelag).

2014 har vært et spennende år for veiledningen i Kirkens SOS, og vi gleder oss til å fortsette arbeidet på ulikt vis.

FAKTA OM KIRKENS SOS

Kirkens SOS er en sammenslutning av 12 lokale sentra fordelt over hele Norge. Frem og med 1.1.15 ble Kirkens SOS i Vestfold og Kirkens SOS i Buskerud slått sammen til Kirkens SOS i Tunsberg.

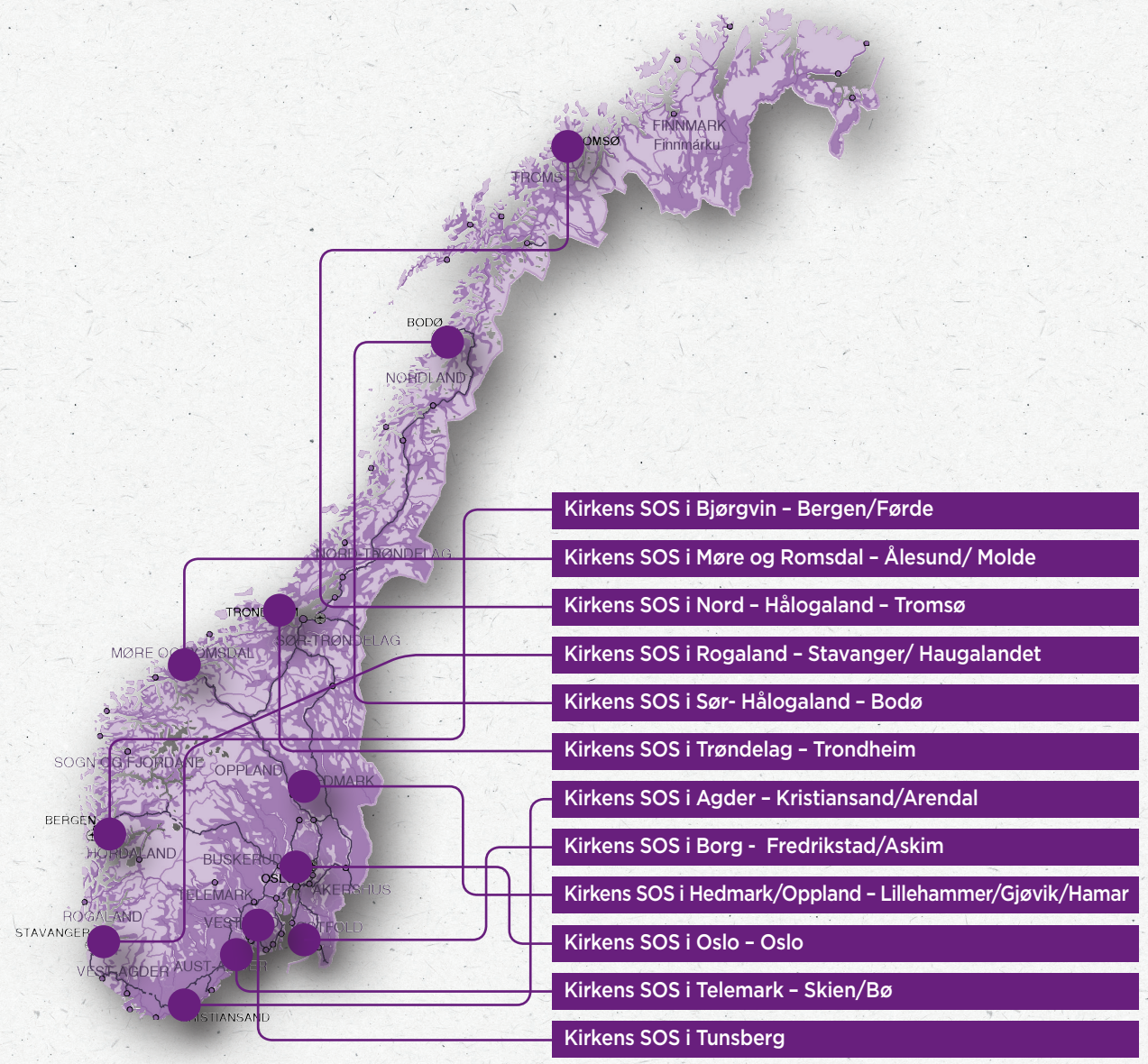

Kirkens SOS i Norge er medlem av IFOTES (International Federation of Telephonic Emergency Service) og av Befrienders Worldwide. Sammenslutningen er også medlem i Frivillighet Norge, paraplyorganisasjonen for frivillige organisasjoner i Norge, og står som medlem i Rådet for psykisk helse.

KIRKENS SOS I NORGE

Fra venstre: Richard Klingspor, Janne Merete Sukka, Håvard Slåttå og Lene Hopland Bergset.

Landsmøtet: Landsmøtet er sammenslutningens øverste organ. Det består av tre delegater fra hvert senter og to delegater fra Stiftelsen Kirkens Bymisjon i Oslo. Landsmøtet 2013 ble avholdt i Stavanger.

Landsstyret 2013-2014:

Leder: Trond Solvang, Oslo
Nestleder: Bjørg Sveinall Øgaard, Bergen
Styremedlemmer:

- Anne Marie Selvaag, Trondheim
- Helge Sølvberg, Kristiansand
- Gudrun Austad, Stavanger
- Inger Johanne Lurås (frivilliges representant), Tromsø
- Harald Mella, Kirkens SOS i Borg, valgt av og blant de ansatte i Kirkens SOS.

Varamedlemmer:

- Ann Kristin Langeland, Hellesylt
- Ole Harald Myklebust, Ålesund
- Ola Helgeland (personlig vara for Inger Johanne Lurås)
- Richard Klingspor (personlig vara for Harald Mella frem til 31.10.13)

Generalsekretær: Generalsekretæren møter fast på landsstyremøter som sekretær og referent. Rådgiver deltar ved behov. Landsstyret har hatt seks møter i 2013 og seks i 2014. I 2013 behandlet de 45 saker, og i 2014 var antallet saker 62. I tillegg har landsstyret deltatt på Kirkens SOS´ styrekonferanse i både 2013 og 2014.

Landssekretariatet:

- Janne Sukka (Generalsekretær frem til oktober 2014)
- Lene Hopland Bergset (Rådgiver, fungerende generalsekretær fra september 2014 til mars 2015)
- Birgitte Breistein (organisasjonskonsulent frem til 1.juli 2013)
- Håvard Slåttå (organisasjonsrådgiver, ansatt fra 1. august 2013)
- Richard Klingspor (Prosjektleder for Tuntreet og veilednings-ansvarlig, fra 1. november 2013)

KIRKENS SOS' VIRKSOMHET

Kirkens SOS er landets desidert største krisetjeneste på telefon og internett. Sammenslutningen har drevet krisetelefon i Norge siden 1974, SOS-meldinger siden 2003 og SOS-chat siden høsten 2010.

Gjennom 40 år har Kirkens SOS fått høre menneskers tanker og følelser om sine liv. Det er tusenvis av frivillige medarbeidere som har tatt i mot millioner av samtaler i alle disse årene. Hvert år oppdages nye utfordringer som Kirkens SOS ønsker å ta i mot og utvikle seg i takt med. Krisetjenesten skal og vil til enhver tid jobbe for å bli bedre til å møte mennesker i følelsesmessige og eksistensielle kriser.

Kirkens SOS i Norge
Kirkens SOS i Norge (landssekretariatet og landsstyret) samordner SOS-arbeidet, ivaretar sentrenes felles interesser, bidrar til å sikre SOS-tjenestens faglige nivå, er sammenslutningens talerør utad og sprer kunnskap om SOS-arbeidet i alle relevante sammenhenger. Kirkens SOS i Norge søker om sentrale offentlige tilskudd og andre midler til virksomheten som helhet. Videre arbeider sekretariatet aktivt for å sikre at SOS-sentrenes aktiviteter drives i henhold til de formål, normer og virksomhetsstandarder som følger av vedtektene eller som til enhver tid er vedtatt av landsmøtet.

SOS-tjenestens kjernevirksomhet blir ivaretatt, tilrettelagt og gjennomført av ansatte og frivillige på de lokale SOS-sentrene i sammenslutningen. De ansatte gjør alt fra administrative oppgaver, rekruttering, opplæring og veiledning av frivillige medarbeidere til inntektsbringende arbeid og utadrettet virksomhet. Det er de frivillige medarbeiderne som betjener krisetjenesten.

Økonomi
Kirkens SOS konstaterer at perioden har bydd på økonomiske utfordringer. Resultat for 2013 var på kroner -1 035 645, og resultat for 2014 var -151 738. Driftstilskuddet til Kirkens SOS i Norge fra Helsedirektoratet i 2013 beløp seg til 15 000 000. I 2014 beløp tilskuddet seg til 16 000 000 kroner. Av dette ble 11 274 499 kroner fordelt til drift av SOS-sentrene i 2013 og kroner 12 544 142 fordelt i 2014. De resterende midlene ble fordelt på felles tiltak og drift av landssekretariatet. Av felles tiltak i perioden kan vi nevne fagkonferanser (kun i 2013, den ble ikke arrangert i 2014) for alle ansatte, styrekonferanser for styremedlemmer, veilederforum for veiledningsansvarlige, drift av statistikkverktøy og nettbasert vaktplanprogram.

Organisasjon
Det har vært flere viktige organisatoriske saker i perioden. Et organisasjonsutvalg har sett på måten Kirkens SOS er organisert på, sammenslutningen har bestemt seg for å gjennomføre, og gjort klart for, å bytte ut telefonnummeret til krisetelefonen, og det har blitt ansatt ny generalsekretær. Den nye generalsekretæren er Leif Jarle Theis og han vil begynne i stillingen 1. mars 2015. Fra Janne Merete Sukka sluttet i oktober 2014, og frem til oppstart for Theis, har Lene Hopland Bergset vært konstituert som generalsekretær.

Internasjonalt engasjement: Kirkens SOS har holdt sitt internasjonale engasjement oppe gjennom medlemskap i Befriender Worldwide og deltakelse i IFOTES sin internasjonale komité. Som i forrige periode er det Greta Gramstad fra Kirkens SOS i Bjørgvin som representerer Norge. I tillegg har landssekretariatet og andre ansatte deltatt på IFOTES-konferansen som ble avholdt i Gøteborg sommeren 2013. Det var også mange ansatte representert på IASP-kongressen i Oslo. I etterkant av IASP-kongressen var Kirkens SOS i Norge vertskap for et internasjonalt nettverksmøte for tilsvarende krisetelefontjenester fra hele verden. Godt over 20 ulike aktører, fra omtrent like mange land var representert. Både leder av Befrienders Worldwide, Brian Mishara og leder av IFOTES, Stephan Schumacher, var tilstede under møtet.

VÅRE TJENESTETILBUD

Primærvirksomheten til Kirkens SOS er krisetelefonen 22 40 00 40 (tidligere nummer 815 33 300), SOS-meldingstjenesten og SOS-chat via internett. Men i tillegg til dette har vi også andre tjenestetilbud.

Grønn linje
Kirkens SOS i Norge driver også Grønn Linje på vegne av Forsvaret. Grønn Linje er en døgnåpen krisetjeneste for sivilt og militært ansatte i Forsvaret, og er en del av Forsvarets selvmordsforebyggende arbeid. Linjen bemannes av frivillige medarbeidere ved Kirkens SOS i Oslo. Det utarbeides en egen årsrapport for Grønn Linje. Samarbeidet med Forsvaret er utviklende og interessant for Kirkens SOS. Gjennom Grønn Linje møter Kirkens SOS særskilt problemstillinger knyttet til Forsvarets virksomhet i inn- og utland. Det avgjørende er likevel at Kirkens SOS til enhver tid holder fast ved det som er vår oppgave og vår kompetanse; å tilby et lyttende medmenneske som tar i bruk sin medmenneskelighet som viktigste ressurs.

"God å snakke med" – kurs
"God å snakke med" er et en - til to - timers kurs for deg som ønsker å bli en bedre samtalepartner.

I løpet av perioden er det arrangerte kurs over hele landet, og tilbakemeldingene er gode. God å snakke med synes å være et kurs som er velkomment ute blant folk flest, og som fortsatt er relevant og aktuelt selv om det begynner å bli noen år gammelt. Kurset er enkelt, trosnøytralt og praktisk lagt opp. Vi tror at vi gjennom dette kurset har gjort flere mennesker til bedre samtalepartner for venner, kollegaer eller familie. "God å snakke med" finnes også som et nettkurs. På www.godåsnakkemed.no er det mulig å øve seg i samtaler om vanskelige tema og få nyttige tips og innspill om samtale.

Bønneveggen og tenn et lys
Bønneveggen er en nettside der den som ønsker det kan skrive sine tanker, fortvilelser og bønn til Gud gjennom å sende inn en tekst via nettsiden. Teksten redigeres og publiseres deretter av landssekretariatet. Bønneveggen utvider den forbønnstjenesten Kirkens SOS kan tilby via krisetjenesten, og det er sterkt å lese de uttrykkene bønnene og sukkene får.
Tenn lys-funksjonen er en videreutvikling av lyttenning som Kirkens SOS tilbyr via krisetjenesten. Å gå inn på en nettside og tenne et lys, enten for seg selv eller for å sende en hilsen med et tent lys til noen man tenker på via en e-post-melding, har vist seg å bli enda en måte å kommunisere på for de som besøker våre nettsider.
Tjenestene finner du på våre nettsider
www.kirkens-sos.no

Nordmenn i utlandet
Kirkens SOS i Bjørgvin har ansvar for at nordmenn i utlandet også kjenner krisetjenestene til Kirkens SOS. Dette gjøres blant annet gjennom et samarbeid med Sjømannskirken/Norsk kirke i utlandet, som har informasjonsmateriell om Kirkens SOS ved sine stasjoner verden over.

Tilbud til døve
Kirkens SOS i Bjørgvin har et særskilt ansvar for å sørge for at døve vet at de kan kontakte Kirkens SOS. Kirkens SOS sine nettjenester, SOS-chat og SOS-meldinger, er tilbud som også kan benyttes av døve.

Statistikk 2013 og 2014:

Krisetelefonen

Antall besvarte anrop i 2013 var 9 % høyere enn i 2012, og 3% høyere i 2014 enn i 2013. Årsaken til det økte antallet besvarte var i all hovedsak innføringen av nytt turnusverktøy som gav en bedre oversikt over vaktdekningen og slik gjorde det mulig å få til en bedre fordeling av de frivillige i turnusen. I tillegg har antall innringere gått opp, noe som selvsagt også innvirker på antall besvarte anrop.

Timetallet Kirkens SOS var pålogget viser at til tross for at de frivillige til sammen var pålogget færre timer enn årene før, så var tiden de brukte i samtale gått opp – noe som bekrefter at sammenslutningen har maktet å fordele de frivillige medarbeiderne utover vaktdøgnet på en bedre og mer hensiktsmessig måte.

Tilgjengelighet

Svarprosenten er et godt mål på hvor god tilgjengeligheten til Kirkens SOS har vært gjennom året. For både 2013 og 2014 gjenspeiler den både sammenslutningens evne til å sammen klare å besvare flere tusen flere henvendelser, samtidig som den viser utfordring med å ha nok frivillige til å sikre god nok vaktdekning når antall innkomne anrop også øker mye. Dermed viser antall besvarte telefoner hvor godt vi har utnyttet ressursene vi har, og svarprosenten viser behovet for nye frivillige.

i 2013 var svarprosenten 66% og i 2014 endte den på 67%, Begge disse tallene er et stykke unna ønsket svarprosent for målperioden, som var satt til 80%. Men bak det som kan oppleves som en tilsynelatende liten økning i antall besvarte dersom vi ser på svarprosenten ligger et stort antall samtaler. Økningen i antall besvarte samtaler i perioden er på 16 400 fra 2012 til 2013, og økningen fortsatte fra 2013-2014, der det økte med enda 4 800 samtaler. Når svarprosenten likevel ikke øker mer enn den gjøre er det fordi antall innkomne anrop har gått opp tilsvarende mye som besvarte anrop i perioden.

Det nasjonale turnusverktøyet gjør at vi i langt større grad klarer å spre de frivillige utover på de tidspunktene det er mest bruk for dem på vakt, og har redusert sårbarheten for dårlig dekning betraktelig. Noe sårbarhet vil det likevel alltid være da rommet for menneskelige feil, sykdom og lignende ikke lar seg fjerne av et enkelt system.

Antall timer pålogget og antall timer i samtale varierer fra år til år for sentrene, siden det henger sammen med hvor mange frivillige det enkelte senter har og hvor mange vakter de tar. Antall besvarte samtaler varierer også fra sted til sted, men dette handler ikke bare om antall timer tilgjengelig. Avgjørende faktorer er også tid på døgnet senteret har bemanning og hvor synlig Kirkens SOS har vært i deres område, og dermed hvor mange som kjenner til at de kan ringe Kirkens SOS.

Selvmordstematikk

Selvmord var tema i ca. 13 % av samtalen vi gjennomfører på telefonen. Av disse var det rundt 8 % av innringerne som oppga å ha selvmordstanker der og da. Dette tallet har holdt seg rimelig stabilt de siste årene. Kirkens SOS er seg bevisst sin rolle som

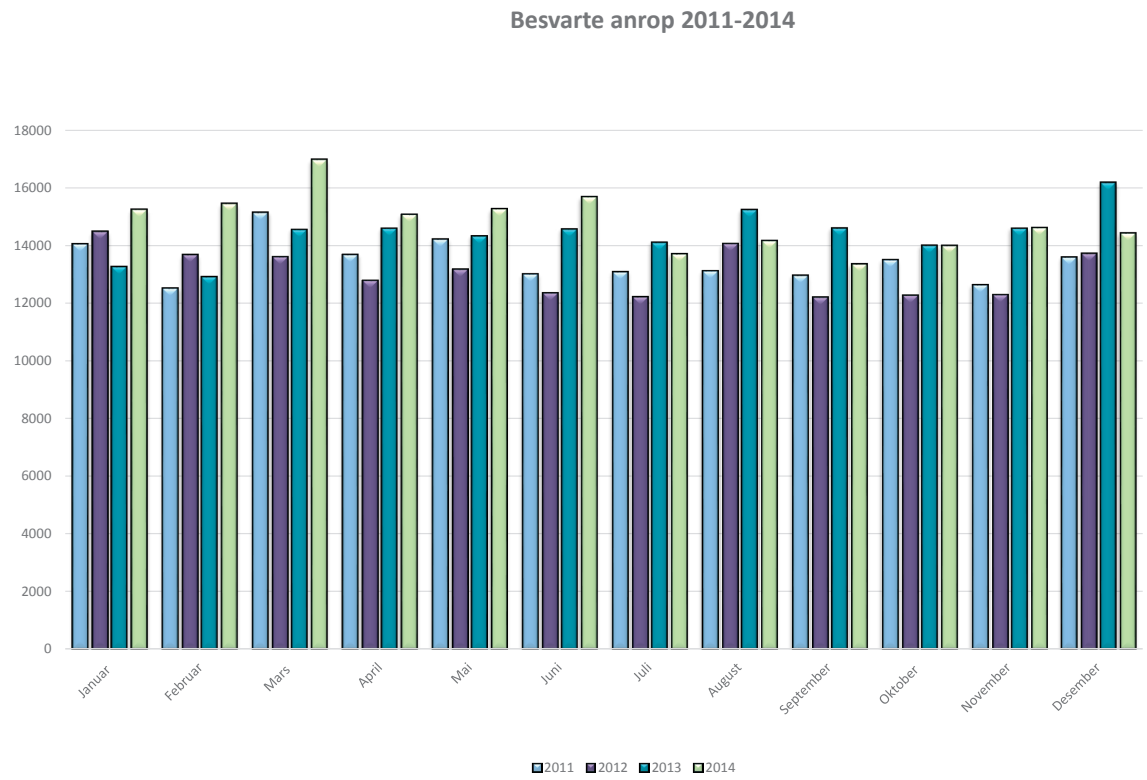

en selvmordsforebyggende krisetjeneste, og vi holder et tydelig fokus på å stadig utbedre rutiner for risikovurdering og kartlegging av selvmordstanker, i tillegg til at vi løfter frem hvor viktig det er at vi jobber med å utforske selvmordstanker i møte med innringer. Vi har et mål om at de fleste som ringer Kirkens SOS skal kunne være trygge på at de blir spurt om eventuelle selvmordstanker, slik at dette er så lett som mulig for innringere og innskrivere å snakke med oss om. Bevisst arbeid med dette har ført til at flere får snakket om sine vondeste tanker, og dette arbeidet skjer kontinuerlig.

Dersom innringere eller innskrivere deler med Kirkens SOS at de ønsker å avslutte livet, og de oppgir identiteten sin, vil Kirkens SOS ringe til AMK (Akuttmedisinsk Kommunikasjonssentral). Antall henvendelser til AMK i perioden er omtrent lik som foregående år. I løpet av 2013 og 2014 ringte Kirkens SOS AMK rundt 600 ganger på vegne av innringere.

Innhold i krisesamtalene

Med nærmere 180.000 henvendelser i året, er det mange tema som blir berørt i samtalene mellom innringere og frivillige. Hver innringer har en unik historie, og mange forteller om liv preget av tøffe utfordringer og tap. De temaene det oftest ble snakket om i 2013 og 2014 var psykiske problemer, ensomhet og relasjonsproblemer.

52 % av innringerne er kvinner mens 48 % er menn. Det er flere menn enn kvinner som snakker om ensomhet, rusmisbruk og seksualitet, men det er flere kvinner som snakker om psykiske problemer, relasjonsproblematikk og som ønsker forbønn.

Ingen av samtalene som blir gjennomført på krisetelefonen er like, men det som er felles for alle er at den som ringer inn, trenger noen å snakke med.

Statistikk 2013 og 2014:

SOS-chat

I løpet av perioden har vi til sammen gjennomført 12 400 samtaler på SOS-chat. Av disse ble 5464 gjennomført i 2013 og 6940 gjennomført i 2014.

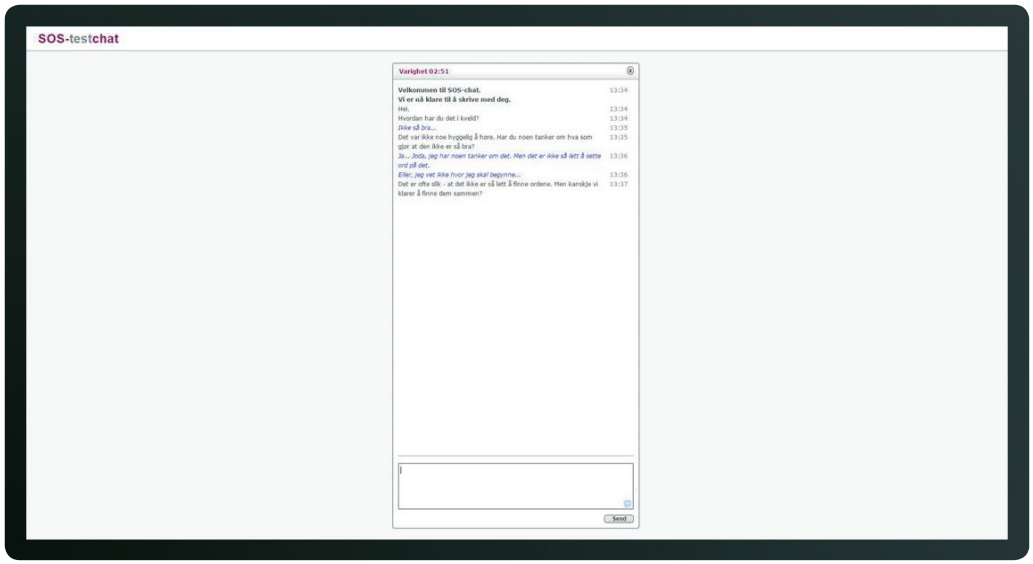

Kapasiteten på SOS-chat øker jevnt i takt med hvor mange sentre som kan betjene tjenesten og hvor mange frivillige som blir rekruttert. Det viser seg at det å bygge opp en frivilligbase tar lenger tid enn vi først hadde antatt, men det kommer stadig flere til, og vi besvarer stadig flere henvendelser.

I løpet av foregående toårsperiode har tre senter satt i gang med SOS-chat, og et senter har gjort forarbeidet og vil sette i gang tidlig i 2015. Sentrene som kom i gang med SOS-chat i perioden er: Kirkens SOS i Møre og Romsdal (januar -14), Kirkens SOS i Agder (mars -14) og Kirkens SOS i Hedmark og Oppland (oktober -14). Fra februar 2015 vil også Kirkens SOS i Telemark være i gang med SOS-chat.

Åpningstiden på SOS-chat er nå hver mandag- fredag fra 18.30 – 22.30. Kapasiteten i åpningstiden er nå såpass god at vi tenker på å utvide mer i løpet av våren 2015. Det neste steget er sannsynligvis å åpne på lørdager også.

En SOS-chat varer i snitt i mellom 50 og 55 minutter, og består av gjennomsnittlig 85 ytringer (meldinger-frem og tilbake). Tematikken vi møter på SOS-chat er psykiske problemer, relasjonsproblematikk, ensomhet og selvskading som store tema. I tillegg ser vi at seksuelle overgrep og sorg og tap er temaer som ofte blir snakket om på SOS-chat.

Selvmord er tema i over 50% av samtalene på SOS-chat, og selvmordstanker blir utforsket i ca. 80% av de gjennomførte samtalene.

Vi kjenner hverken kjønn eller alder på et stort flertall av innskriverne, men der det er kjent, er flesteparten under 30 år og litt over 80 % kvinner.

Statistikk 2013 og 2014:

SOS-meldinger

I 2014 ble det sendt svar på 7135 SOS-meldinger fra Kirkens SOS, mot 6436 i 2013.

Fra 2012 til 2013 opplevde vi en svak nedgang (5%) i antall sendte SOS-meldinger, men fra 2013 til 2014 svinget det opp igjen og hadde en økning på 13%.

Vi anser disse svingningene for å være innenfor normalen av hva vi kan forvente i en tjeneste som SOS-meldinger og tenker derfor ikke at det er noen spesiell årsak til hverken en liten nedgang eller litt større oppgang.

Vi trodde i utgangspunktet at SOS-meldinger ville bli mindre benyttet når vi opprettet SOS-chat som et alternativt tilbud, men oppdaget fort at det ikke stemte – og det stemmer fortsatt ikke. Det er flere innskrivere som gir uttrykk for at de bruker begge tjenestene, og som skriver SOS-meldinger når SOS-chat ikke er åpent. Det er all mulig grunn til å tenke at SOS-meldinger vil være et viktig tilbud i fortsettelsen også, spesielt så lenge SOS-chat har en så begrenset åpningstid. Uavhengig av det, så er SOS-meldinger en annen og mer langsom form for skriftlig kommunikasjon som har en verdi i seg selv.

Det er ikke bare antall SOS-meldinger som er sendt som holder seg stabilt, også tematikken, alders- og kjønnsfordelingen ser ganske lik ut som den har gjort de siste årene. Av de innskriverne vi kjenner kjønnet til er det et helt klart flertall av kvinner som skriver. Rundt 80% av innskriverne er kvinner. Det er mange av dem som skriver til oss vi ikke kjenner alderen til. Av dem vi vet alderen på, er rundt 80% under 30 år.

Tematikken som går igjen på SOS-meldinger er ganske lik den vi ser på SOS-chat. Det som blir skrevet oftest om er ensomhet, psykiske problemer, relasjonsproblemer og selvskading.

1. Tjenesten:
Kirkens SOS vil være tilgjengelig og aktuell for alle

1.1 Tilgjengelighet

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil at alle sentre skal ha en nettjeneste i tillegg til telefontjenesten. Vi må i perioden vurdere behov for kapasitet på SOS-meldinger opp mot utbygging av SOS-chat. Vi vil bygge ut nettsidene våre med relevant informasjon og lett tilgjengelig fagstoff om hvordan kriser oppstår og hvordan man selv kan takle dem eller hvordan man kan hjelpe andre. (Jfr. godåsnakkemed.no)

Status:
Alle sentre med unntak av Kirkens SOS i Sør-Hålogaland har nå en nettjeneste i tillegg til telefontjenesten. Kirkens SOS i Sør-Hålogaland ønsker å starte med SOS-meldinger, og vil gjøre det i løpet av 2015. Vurderingen av behovet for kapasitet på SOS-meldinger mot utbygging av SOS-chat blir stadig gjort, men som det er nå tyder ingenting på at vi skal bygge ned kapasiteten på SOS-meldinger, ettersom pågangen er like stor der som den har vært før vi satte i gang med SOS-chat.

Å utbedre nettsidene til Kirkens SOS ble ikke prioritert i målperioden 2013-14. Det var flere årsaker til dette, men den viktigste er at det tekniske verktøyet tilknyttet nettsidene er så gammelt og tungrodd at det er lite hensiktsmessig å gjøre mye med sidene før vi har modernisert hele plattformen. Dette har vi ikke hatt økonomi til, og dermed ble det utsatt til våren 2015. Det er planlagt en fornying av nettsidene i løpt av våren 2015.

1.2 Chat

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil øke kapasiteten blant annet gjennom å få flere sentre til å ta del i besvaring av SOS-chat. Vi vil videreutvikle undervisning, samtalemetodikk og veiledning. Vi vil utrede hvordan vi best kan møte de som skriver til oss ofte og over tid. Vi vil arrangere et seminar for alle som er SOS-chat-vakter våren 2014.

Status:
Vi har økt kapasiteten på SOS-chat og flere senter deltar. Sentrene som satte i gang med SOS-chat i løpet av målperioden var Kirken SOS i Agder, Kirkens SOS i Hedmark og Oppland og Kirkens SOS i Møre og Romsdal. Kirkens SOS i Telemark er i gang med SOS-chat fra februar 2015. Jobben med å videreutvikle undervisning, samtalemetodikk og veiledning er pågående. Noe er ferdig, men denne jobben er så vidt påbegynt da vi grunnet kapasitet på landssekretariatet ikke er kommet så langt som ønsket med dette arbeidet. Noe har likevel blitt gjort, både landssekretariatet og en del på de lokale sentra.

Arbeidet med å utrede hvordan vi best kan møte de som skriver til oss ofte og over tid, er i gang. Det viser seg å være vanskelig å finne gode tekniske løsninger som kan hjelpe oss med disse utfordringene, så hovedprioriteringen har vært å finne faglige og metodiske verktøy som kan være gode i møte med disse. Dette arbeidet pågår i samarbeid med ressurser med faglig kompetanse innen området psykisk helse.

Vi har ikke arrangert seminar for alle som er chat-vakter, og har ingen konkrete planer for når det vil skje. Vi søkte penger til å gjennomføre et slikt arrangement, men fikk ingen positive tilsagn og dermed har vi måtte legget arrangementet på is inntil videre.

1.3 Krisetelefonen

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil at svarprosenten på krisetelefonen skal være på minimum 80 %.
Vi vil sikre at alle sentre tar i bruk turnusverktøyet på en hensiktsmessig måte, slik at vi i løpet av 2013 kan se om det gir effekt i form av jevnere og bedre vaktdekning. Vi skal gjennomgå telefonturnusfordelingen i løpet av 1. halvår 2014.

Status:
Ved utgangen av målperioden endte vi med en svarprosent på 67%. Dette er mindre enn vi hadde ønsket oss men det er viktig å påpeke at dette ikke kommer av mangel på tiltak eller resultat. Dersom vi ser på antall besvarte henvendelser har de frivillige medarbeiderne i Kirkens SOS gjort en formidabel innsats med å besvare henvendelser, og vi besvarer over 20 000 flere telefoner i året ved utgangen av 2014 enn vi gjorde ved utgangen av 2012. Hadde ikke antallet innringere steget minst like mye som antall besvarte ville vi nå hatt en svarprosent på 73. Hovedårsaken til at vi besvarer så mange flere henvendelser er at alle sentre har tatt i bruk turnusverktøyet på en hensiktsmessig måte, og bruker det aktivt for å bedre dekningsgraden både på telefon og chat.

Det er gjennomført et større arbeid med å avdekke når på døgnet vi har størst utfordringer med dekning på krisetelefonen, når innringere må vente lengst og hva som er de mest sårbare punktene våre. Dette arbeidet gav få entydige svar som tilsa at vi burde gjøre store endringer i turnusfordeling. Noen sårbare punkt ble likevel oppdaget og medfører mindre endringer som vil kunne øke svarprosenten noe. Disse endringene vil tre i kraft i løpet av våren 2015.

Den største utfordringen som må møtes for å øke svarprosenten, er at det må rekrutteres flere frivillige medarbeidere. Dette har ikke vært et satsningsområde ved Kirkens SOS i Norge i målperioden, men det har blitt jobbet mye med lokalt.

2. Faglig utvikling: Kirkens SOS vil jobbe for å styrke vår felles faglige plattform

2.1 Evaluering av tjenestene

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil finne ut om tjenestene våre er så gode som de kan bli. Dette vil vi gjøre gjennom å søke etter midler for å gjennomføre en ekstern evaluering av krisetjenestene. Evalueringen skal ta for seg kvalitet i tjenesten, fra opplæring til samtalen.

Status:
Kirkens SOS i Norge har søkt om og fått midler av Extrastiftelsen til å gjennomføre evaluering av krisetelefonen. Dette skjer i samarbeid med Religionspsykologisk senter under Sykehus Innlandet. Der vil en doktorgradsstipendiat gjennomføre et 3-årig forskningsprosjekt med evaluering av krisetelefonen til Kirkens SOS som hovedfokus. Doktorgradsstipendiaten som er ansatt for å gjøre denne jobben er Ingvild Engh Vattø. Hun er godt i gang med arbeidet og vil i løpet av mars gjennomføre intervjuer med en rekke innringere med fokus på å finne ut om de får noe hjelp av å ringe Kirkens SOS.

2.2 Faglig utvikling og fagseminar

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi ønsker å gjennomføre ett faglig seminar i året, i tillegg til fagkonferanse for alle ansatte. Seminaret skal komme i tillegg til lederforum, og skal være åpent for alle ansatte som ønsker det. Kirkens SOS i Norge skal forsøke å sikre finansiering, slik at reise og opphold kan dekkes for deltakerne.
Vi vil spesielt arbeide med å øke vår kompetanse på

- Møter om eksistensielle spørsmål.
- Hvordan vi kan bidra til endring hos dem somkontakter oss

Status:
Kirkens SOS i Norge har i perioden arrangert fagseminar om Maytree i anledning oppstarten av forprosjektet. Det største fagseminaret vi arrangerte var fagdagen vi gjennomførte i tilknytning til markeringen av Kirkens SOS sitt 40 års jubileum i september. I den anledning var alle frivillige og ansatte invitert, men Kirkens SOS i Norge hadde dessverre ikke lykkes med å sikre finansiering for å dekke reise eller opphold for noen av dem. Det var likevel mange ansatte og en hel del frivillige som møtte opp på en spennende og variert fagdag. Alt ble filmet og vil gjøres tilgjengelig for frivillige i løpet av våren 2015.

Lederforum har jobbet med temaet eksistensielle spørsmål, men hovedsakelig fra et ideologisk ståsted mer enn et faglig. Vi har i tillegg hatt innledere som snakket om begge disse temaene på fagkonferansen, samt innhentet noe fagstoff om begge. Utover det er det ikke blitt prioritert å jobbe med disse områdene fra landssekretariatets side.

2.3 Mer felles undervisning

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi ønsker å tilby undervisning til sentrene om sentrale tema. Vår erfaring er at det har god effekt når alle sentre får lik undervisning om et tema. Vi vil variere mellom å utarbeide undervisningspakker som kan brukes lokalt og å sende forelesere på turne. Vi vil tilby en undervisningspakke i løpet av perioden.

Status:
Dette er ikke blitt prioritert i målperioden.

2.4 Selvmordsforebygging

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil at flere av de som kontakter oss skal bli spurt om de har selvmordstanker (I 2012 vil ca 40 % av innringerne bli spurt).
Vi vil at det å sjekke ut selvmordsfare skal bli en naturlig del av en SOS-samtale for alle frivillige. For å få til dette må vi sikre at de frivillige medarbeiderne får tilstrekkelig kunnskap og opplæring til å bli trygge til å spørre etter selvmordstanker.
Vi vil at selvmord skal tematiseres jevnlig ved alle sentrene. Vi vil derfor jobbe for at våre ansatte får kontinuerlig oppdatering i selvmordsforebygging.

Status:
Landssekretariatet har deltatt på aktuelle kurs og konferanser som har fokusert på selvmordsforebygging. Blant annet den store IASP (International Assosiation

for Suicide Prevention)-kongressen som ble avholdt i Oslo høsten 2013 gav mye faglig påfyll innen feltet suicidologi. Nyere forskning fremlagt på kongressen bekreftet at Kirkens SOS sin tenkning og måte å lære opp de frivillige til å jobbe med selvmordsforebygging samsvarer med anbefalinger fra fagmiljøene.

Utover å følge med på faglige oppdatering og etterse at vi driver i tråd med det forskning og fag sier er fornuftig, har det i perioden ikke blitt iverksatt nye tiltak på dette området. De ansatte har fått faglige oppdateringer gjennom faginnlegg på fagkonferansen 2013, og gjennom fagdagen tilknyttet 40-årsjubileet. Det har ikke vært iverksatt særskilte tiltak for å øke de faglige oppdateringene til de ansatte.

Lokalt jobbes det kontinuerlig med å få frivillige til å utforske selvmordstanker i alle samtaler. Dette er særskilt en innsats som skjer i innføringskurset og videre i veiledning. Fra landssekretariatets side har det i perioden ikke blitt prioritert å iverksette nye tiltak knyttet til dette.

2.5 Veiledning

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil arrangere årlige veilederforum. I perioden vil tema for veilederforum være knyttet til å skape en felles forståelse av hvordan veiledning kan drives i Kirkens SOS.
Vi vil fortsette arbeidet med å styrke medarbeidernes evne og kompetanse til å støtte hverandre på vakt. Vi vil styrke utdanningen av veiledere gjennom veilederskolen og lignende tiltak.

Status:
I november 2013 ble Richard Klingspor ansatt på landssekretariatet, og 20 % av hans stilling var som veiledningskoordinator. Veiledning har hatt en stor prioritet i målperioden og veiledningskoordinatoren har vært på besøk ved de fleste senter.

I tillegg har vi arrangert Veilederforum i både 2013 og 2014. I 2014 startet veilederforum arbeidet med å enes om felles kvalitetskrav vedr. veiledning som skal gjelde for hele sammenslutningen. Førsteutkast til kvalitetskrav er ferdig og arbeidet med å implementere disse fortsetter i løpet av 2015.

Tredje runde av det nasjonale veiledningsprogrammet «Veilederskolen» er i gang, og veiledningskoordinator på Landssekretariatet har deltatt ved både planleggings- og evalueringsmøter, i tillegg til å aktivt bidra på Veilederskolens nasjonale samlinger. Mer om dette finner du på side 11. i toårsmeldingen.

2.6 Frivilligkonferanse

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil arrangere en konferanse for alle frivillige forutsatt at det er mulig økonomisk og ressursmessig. Vi vil at 500 frivillige fra hele landet skal delta på en samling til inspirasjon og faglig utvikling. Vi ønsker at konferansen både skal styrke opplevelsen av å være med i et faglig fellesskap og inspirere medarbeiderne til å stå lengre i tjenesten. Konferansen arrangeres i 2015.

Status:
Da vi ikke har lykkes i å finne ekstern støtte til å gjennomføre en konferanse for alle frivillig er det ikke gjort noe på dette punktet utover å søke penger som vi ikke har fått.

2.7 Maytree

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi skal søke å gjennomføre et forprosjekt for å utrede om det er mulig å få etablert et tiltak etter modell av Maytree i Norge. Forprosjektet skal avklare eierskap og driftsstruktur, sikre finansiering og prøve ut tilbudet. Ressurser til forprosjektering skal ikke belastes ordinær drift av Kirkens SOS i Norge.

Status:
Kirkens SOS søkte om penger fra Extrastiftelsen til å gjennomføre et toårig forprosjekt for å utrede mulighetene for å etablere et tiltak som lignet Maytree i Norge. Midlene inkluderte lønnsmidler til en 50% prosjektstilling som har ivaretatt det meste av dette arbeidet. Mer om dette arbeidet kan du lese på s. 10 i årsmeldingen.

3. Organisasjon:
Kirkens SOS vil arbeide med å utvikle organisasjonen på følgende områder:
Diakonal egenart, Bærekraftige ordninger, Eierskap, Lokalisering, Beslutningsstruktur.

3.1 Styrekonferanser

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi ønsker å gjøre de årlige styrekonferansene målrettet til de lokale styrerepresentantene. Vi vil bruke konferansen til å sikre at lokal ledelse ved sentrene og sentral ledelse har en klarere forståelse av hvilke roller sentral- og lokalleddet har.

Status:
Både styrekonferansen 2013 og 2014 var arrangert og gjennomført i tråd med dette, og begge konferansene inneholdt faginnlegg med styrearbeid og –ledelse som fokus. På begge styrekonferansene var så godt som alle de lokale styrene representert med minst en deltaker.

3.2 Tro og tilhørighet

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil fortsette arbeidet med å konkretisere og aktualisere vårt verdigrunnlag. Vi ønsker å styrke våre medarbeidere og frivillige til å snakke om tro og verdier.

Status:
Som nevnt i under punkt 2.2 har det i perioden ikke blitt iverksatt tiltak for å styrke våre medarbeideres evner til å snakke om tro og verdier utover det som gjøres lokalt allerede. Arbeidet med å konkretisere og aktualisere vårt verdigrunnlag er derimot jobbet mye med i lederforum både gjennom samtaler, diskusjoner og ved å få faginnlegg fra fagpersoner med ulike innsteg til problemstillingen. Prosessen med å konkretisere og aktualisere vårt verdigrunnlag er en prosess som ikke kan eller skal ferdigstilles – men som alltid bør leve i en sammenslutning som jobber som Kirken SOS. Arbeidet som har vært gjort i perioden har vært opplysende og nyttig, og har endt opp i noen konkrete tiltak, som blant annet at det skal utarbeides noe nytt materiell til innføringskurset om dette.

3.3 Gjennomgå roller for landssekretariatet

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi ønsker å gjennomgå roller og innhold i dagens stillinger ved landssekretariatet, slik at det blir tydeligere for sentrene hvilke oppgaver Kirkens SOS i Norge kan løse. Vi ønsker å vurdere hvordan vi kan utnytte ressursene våre, for å best mulig være et serviceorgan for sentrene.

Status:
Dette er iverksatt, men på grunn av situasjonen ved landssekretariatet med blant annet lederskifte og arbeid med mulige organisasjonsendringer, ikke ferdigstilt. Det er også en stor sjanse for at vi må tenke nytt om dette dersom Landsmøtet 2014 beslutter å styrke landssekretariatet med nye stillinger.

3.4 Besøke sentrene jevnlig

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi ønsker å besøke sentrene og møte lokal ledelse og ansatte for å bedre informasjonsflyt mellom alle ledd. Vi tror at jevnlig kontakt bedrer kompetansen om organisasjonen både lokalt og sentralt og vi tror formidling av kunnskap og informasjon kan bli enda bedre dersom generalsekretær og landssekretariat aktivt bidrar med besøk.

Status:
Tidligere generalsekretær Janne Sukka var mye på reise og besøkte både lokale styrer, ansatte og møtte frivillige, særskilt i første del av målperioden. Som nevnt før har veiledningskoordinatoren vært på besøk på nesten alle sentra, og rådgiver har også vært ute på besøk hos flere senter.

3.5 Dele gode erfaringer

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi ønsker å bidra til at gode erfaringer blir lettere tilgjengelig for alle. Deling av gode eksempler kan gi inspirasjon og kunnskap til resten av organisasjonen.

Status:
Det er ikke gjort noe på dette punktet i perioden utover å oppfordre sentra til å dele erfaringer og oppfordre nyansatte til å reise til å hospitere på andre senter som en del av oppstarten i nye stillinger. Sentrene har iverksatt samarbeid på egenhånd, som for eksempel Veilederskolen, senterbesøk og regionale ledersamlinger.

3.6 Annet

Det finnes ikke et punkt 3.6 i tiltaksplanen, men ut fra målformuleringen og vedtaket i sak LM 5/13 C, var det en bestilling fra Landsmøtet at vi i perioden skulle jobbe med å se på sammenslutningens muligheter for utvikling under punktene bærekraftige ordninger, eierskap, lokalisering og beslutningsstruktur. Landsstyret satte ned et organisasjonsutvalg for å gjøre dette arbeidet og du kan lese mer om det på s. 6 i denne toårsmeldingen.

Håvard Slåttå og Janne Sukka utenfor Stortinget på Verdensdagen for psykisk helse i 2013.

4. Samfunn:
Kirkens SOS vil være en tydelig samfunnsaktør som formidler kunnskap om selvmord, krise og tap på en aktuell og lettfattelig måte

4.1 Mediearbeid

***Fra tiltaksplanen*:**
- Vi vil ta initiativ i oppfølging av pressesaker.
- Vi vil utarbeide presseinnsalg og leserbrev for sentrene til kampanjer og til sommer og jul.
- Vi vil være synlig tilstede i relevante fora. Vi vil prioritere synlighet på faglige arenaer.
- Vi vil bruke erfaringer fra våre samtaletjenester til å informere samfunnet om våre møter med selvmord, krise og tapsopplevelser.

Status:
Tidligere generalsekretær Janne Merete Sukka var i media flere ganger både i løpet av 2013 og 2014, og vi klarte flere ganger å henge oss på aktuelle mediesaker og synliggjøre Kirkens SOS i større nasjonale oppslag. I tillegg ble det i perioder gjort godt arbeid med å skrive leserinnlegg både til nasjonale media og som ble sendt ut til sentra og publisert gjennom daglige ledere i lokale aviser.

Vi deltok og synliggjorde Kirkens SOS på viktige nasjonale og internasjonale konferanser, samt at vi deltok på aktuelle og viktige politiske høringer innen våre temaområder. I tillegg var tidligere generalsekretær tilstede på mange møter og i fora der det var viktig for Kirkens SOS å være for å bygge nettverk og synliggjøre tjenesten våre.

Vi har fått til å dele noe av vår kunnskap om hvordan vi møter mennesker i kriser, men dette er et punkt som ikke har blitt prioritert i utstrakt grad.

4.2 Informasjon, markedsføring

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil at alle landets fastleger og helsesøstre/helsestasjoner skal få informasjon om Kirkens SOS. Vi vil sammen med sentrene finne hensiktsmessige måter å finansiere og gjennomføre dette på. Vi vil iverksette særlige tiltak for å nå selvmordstruede menn.

Status:
Det har ikke blitt gjort særskilt mye med dette i målperioden, da vi grunnet nummerskifte til krisetelefon vil måtte lage nytt materiell og vurderte det slik at dette arbeidet burde gjennomføres i sammenheng med det.

4.3 Kampanjer

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil fortsette med følgende kampanjer:

- God å snakke med
- En for andre (1. februar)
- Del en venn

Status:
Vi vil sammen med sentrene finne hvordan God å snakke med kan brukes mest mulig hensiktsmessig.

Vi har sammen med sentrene vurdert hvordan «God å snakke med» fungere og blir brukt. Dette arbeidet viser at det varierer fra senter til senter både hvor mye de bruker det og hvordan det blir brukt. Konklusjonen etter gjennomgangen er at det er opp til hvert enkelt senter hvor mye de ønsker å bruke «God å snakke med».

«En for andre» er ikke brukt så mye som en kampanje, som det er en felles dag for synlighet, der vi prøver å gjøre synlighetstiltak over hele landet. I perioden har vi nyttet dagen til leserinnlegg og den slags.

Det er enighet i sammenslutningen om at «Del en venn» har ikke fungert etter intensjonen, og dessverre var en feilslått rekrutteringskampanje. På bakgrunn av dette har vi valgt å ikke videreføre den.

4.4 Samhandlingsreformen

***Fra tiltaksplanen*:**
Vi vil sikre nødvendig kompetanse i sammenslutningen slik at Kirkens SOS kan være en relevant aktør i det offentliges arbeid med «Samhandlingsreformen».

Status:
Det er jobbet lite med dette i perioden. Noen av sentra har jobbet med det lokalt og landssekretariatet har snakket om viktigheten av å ta med våre lokale sentra i arbeidet rundt samhandlingsreformen i aktuelle fora.

Kirkens SOS har fått

NYTT

TELEFONNUMMER!

22 40 00 40

Kirkens SOS

22 40 00 40	Krisetelefon; åpent hele døgnet
www.kirkens-sos.no	SOSmelding; svar innen 24 timer
www.soschat.no	Chat med oss; sjekk nettsiden for åpningstider

Kirkens SOS i Norge
Rådhusgata 1 , 0151 OSLO
Tlf. 23 08 13 80
post@kirkens-sos.no
www.kirkens-sos.no